

Skansgård-forelesningen 2023: BPA som verktøy for å utløse gevinster

Egil G. Skogseth, seniorrådgiver analyse og statistikk

Ihra Lill Scharning, kommunikasjonsrådgiver.

**STOLT
STERK
SYNLIG !**

Uloba
Independent
Living Norge

Stortingsproposisjonen om rettighetsfestingen av BPA

«Brukerstyrt personlig assistanse er et viktig bidrag til likeverd, likestilling og samfunnsdeltakelse for personer med nedsatt funksjonsevne og stort behov for bistand.»

Deltaker i Ulobas spørreundersøkelse I

«Fra å være avhengig av klokka med tanke på mat, toalettbesøk med hjelp fra hjemmesykepleien, kan jeg nå velge selv når jeg vil ha mat og lignende. Kan også være mer sosial.»

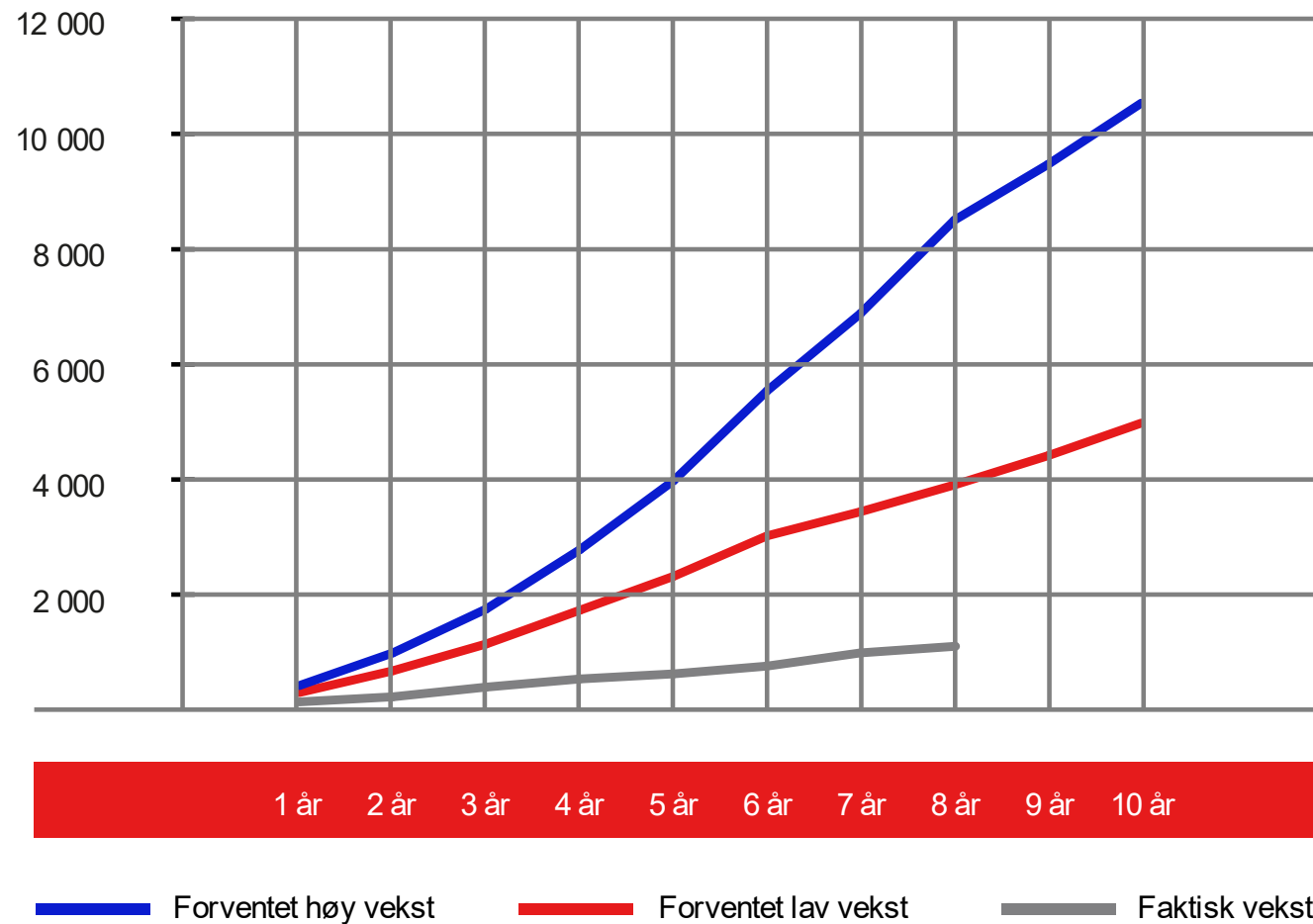
Deltaker i Ulobas spørreundersøkelse II

«Jeg kan ha mine barn boende hjemme hos meg, og jeg kan selv bo hjemme. Uten BPA, ville jeg måtte bo på institusjon.»

Deltaker i Ulobas spørreundersøkelse III

«Jeg har gått fra 100 % uføretrygd til 100 % arbeid. Jeg har gått fra anstrengt privatøkonomi, til en trygg privatøkonomi.»

Graf: Vekst i antall innbyggere med BPA-vedtak etter rettighetsfestingen

Porsgrunn kommunestyre sitt vedtak om BPA

«Målgruppe

Personer med stort og langvarig behov for personlig assistanse som er under 67 år og har et bistandsbehov som er høyere enn 32 timer. I noen tilfeller kan det også være aktuelt å organisere tjenesten slik når behovet er mellom 25 og 32 timer.»

Statsforvalterne i 2022

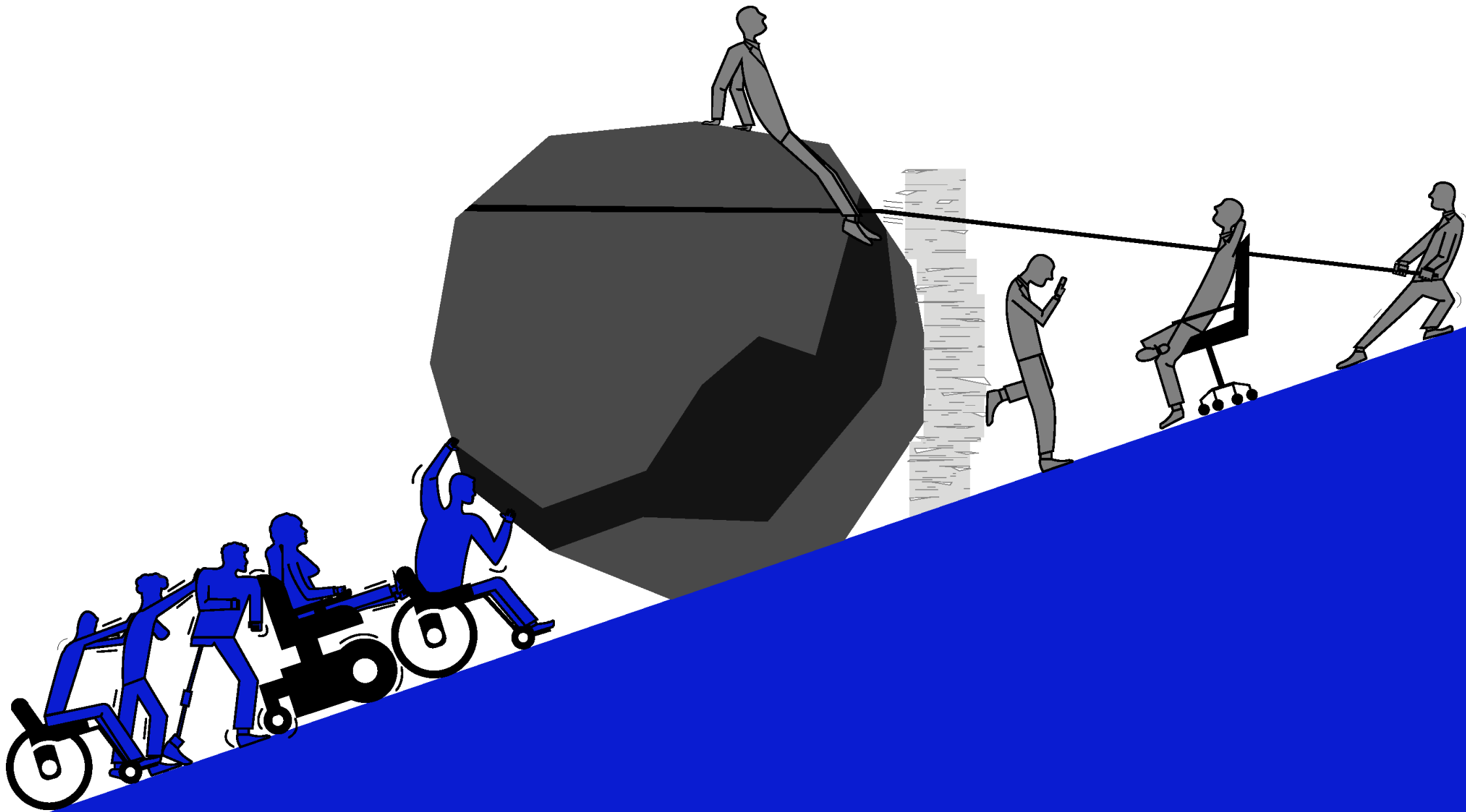
- Ferdigstilte behandlingen av 352 klager på BPA-vedtak
- 161 ble omgjort

Kommunene skulle endre tilnærming

«Tradisjonelt har kommunene møtt sine innbyggere med tjenestebehov med å si at «dette er hva vi kan tilby». Det dreier seg om en meny av bestemte tjenester, som mange brukere benytter seg av. Med BPA er det annerledes [...]. Nå skal kommunen spørre «Hva er viktig for deg?»».

Statssekretær Lisbeth Normann (H) i 2016.

"Hvilke konsekvenser mener du at det har for deg at du har for få BPA-timer?"

Svar	Antall svar
Familiemedlemmer og/eller venner må trå til som ubetalte assistenter	95
Jeg får ikke utført alle oppgavene jeg ønsker å få utført	91
Jeg får dårligere psykisk helse	58
Jeg får dårligere fysisk helse	68
Det går ut over mine relasjoner til familie og venner	70

127 av dem som deltok svarte på dette spørsmålet

Rundskriv om rettighetsfestingen av BPA

«Dette oppholdsprinsippet gjelder også der tjenestene er organisert som BPA. Det ligger imidlertid i BPA-ordningens natur at adgangen og muligheten til å ta med seg tjenestene i en BPA-ordning ut av kommunen, vil være **noe større** for disse brukerne enn for brukere som mottar tjenester etter en mer tradisjonell modell. [...]

Lengre utenlandsopphold reiser også særskilte spørsmål knyttet til forsvarlighet og kontroll av ordningen som i forkant må avklares med kommunen.»

Opplæringshåndbok brukerstyrt personlig assistanse BPA

«Det er likevel gjort unntak for dokumentasjonsplikt etter helsepersonelloven. Det vil si at assistenter i BPA-ordninger ikke har dokumentasjonsplikt etter journalforskriften.»

Elverum kommune forklarer

«Vedrørende dokumentasjon ut over journalplikten [...] Kommunen stiller dette kravet som følge av vår plikt til å føre internkontroll, samt å sikre at brukerne får de tjenester de har krav på. Videre at tjenestene som gis er forsvarlige og verdige. For ordens skyld opplyses at saken er tatt opp til drøfting med Fylkesmannen. Deres syn er at kommunen må ha tilgang på slik dokumentasjon for å oppfylle sine forpliktelser og at å unnlate dette vil kunne føre til lovbrudd og pålegg i et eventuelt tilsyn.»

"Jeg opplever at jeg er sosialt isolert fra resten av samfunnet."

Svar	Andel	Antall
Helt enig	12,4 %	43
Delvis enig	38,8 %	135
Delvis uenig	24,7 %	86
Helt uenig	24,1 %	84
Totalsum	100,0 %	348

Byrådet i Bergen

«Byrådet fremhever i sin politiske plattform betydningen av BPA som verktøy for å fremme likestilling. For å forsterke dette, har byrådet støttet flertallet i lovutvalget som anbefaler å endre lovgivningen, slik at BPA ikke lenger skal være en kommunal helse- og omsorgstjeneste, men en rettighet etter Folketrygdloven. Det vil være i samsvar med de forventninger som både personer med funksjonsnedsettelse og deres interesseorganisasjoner har jobbet for.»

Veileder for saksbehandling av helse- og omsorgstjenester

«Tjenestetilbudet til den enkelte kan ikke være mindre omfattende eller på annen måte ligge under det som til enhver tid oppfattes som en forsvarlig minstestandard. Minstestandarden påvirkes av den helse- og sosialfaglige utviklingen og samfunnsutviklingen for øvrig, og må ses i lys av god helse- og sosialfaglig praksis på området.»